

Както въ градските, тъй и въ селските народни първоначални училища най-много записани ученици има въ I отдѣление, а най-малко въ IV. Първите съставляват 36·90%, респективно 38·67%, а вторите — 17·78%, респективно 17·22% отъ всички записани ученици въ градските и въ селските народни първон. у-ща. Въ едните и въ другите най-много намаляватъ учениците при преминаването си отъ I въ II, също отъ II въ III и следъ това отъ III въ IV отдѣление. Обаче размѣрите на намалението на учениците отъ градските училища при преминаването си въ по-горни отдѣления сѫ по-слаби. Това се вижда отъ следните пропорции:

	Градски училища			Селски училища		
	у-ци	у-ки	вс.	у-ци	у-ки	вс.
Броятъ на учениците отъ I отд. се отнася къмъ броя на учениците отъ II отдѣл., както . .	100 : 72	100 : 71	100 : 71	100 : 66	100 : 63	100 : 65
Броятъ на учениците отъ II отд. се отнася къмъ броя на учениците отъ III отд., както . .	100 : 72	100 : 70	100 : 71	100 : 75	100 : 72	100 : 74
Броятъ на учениците отъ III отд. се отнася къмъ броя на учениците отъ IV отд., както . .	100 : 97	100 : 92	100 : 95	100 : 95	100 : 91	100 : 93

Интересно е да знаемъ каква част отъ записаните презъ известна година ученици въ I отдѣление свършатъ IV отдѣление безъ да повтарятъ нѣкое отдѣление или напускатъ училището преди да завършатъ първоначалното си образование. На този твърде интересенъ въпросъ не можемъ точно да отговоримъ, затова ще се задоволимъ съ приблизително представтане. При точното прилагане на законо- положенията за задължителното образование къмъ всички деца на възрастъ за учене, би трѣбвало въ IV отдѣление да има приблизително толкова ученици, колкото сѫ били въ I отдѣление преди 3 години, въ III отд. — колкото сѫ били въ I отд. преди 2 години, въ II отд. — колкото сѫ били въ I отд. преди една година. Обаче въ действителностъ положението е съвсемъ друго. Така, презъ 1924/925 уч. год. въ I отд. сѫ били записани 92,478 деца. Отъ тѣхъ, презъ следната 1925/926 уч. год. достигнали въ II отд. 83,002 деца, презъ третата 1926/927 год. достигнали въ III отдѣление 84,423 деца и презъ четвъртата 1927/928 година достигнали въ IV отдѣление 75,892 деца, или

въ 1925/926 въ 1926/927 въ 1927/928 уч. г.
броятъ на записаните ученици отъ

II	III	IV отдѣление
съставя 89·8%	90·2%	82·3% отъ

учениците отъ I отдѣление презъ 1924/925 г. Като допушчаме, че разпределението на репетентите по отдѣления може да бѫде равно отъ една година на друга и като вземемъ за постоянно срѣдното число на репетентите и други, които напускатъ окончателно училището, то отношенията, дадени по-горе, показватъ доста точно отношението на учениците,

които минаватъ отъ едно отдѣление въ друго респективно отъ I въ II, III и IV отдѣление.

За да видимъ успѣхътъ въ отношението между броятъ на записаните ученици, които постигнатъ въ I отд. и свършватъ IV отд., ще проследимъ нѣколко випуска ученици отъ I до IV отдѣление.

Постъпили въ I отд. презъ	Достигнали до IV отд. презъ		На 100 отъ пост. въ I отд. дости- гатъ IV отд.
	момчета	момичета	
1895/1896 { момчета 78,478 { момичета 30,539	1898/1899 { 29,241 { 7,878	37·26 25·79	изобщо 34·04
1900/1901 { момчета 61,610 { момичета 31,685	1903/1904 { 26,999 { 8,959	43·82 28·27	38·54
1908/1909 { момчета 78,504 { момичета 57,889	1911/1912 { 43,875 { 25,712	55·88 44·41	51·02
1922/1923 { момчета 90,361 { момичета 80,180	1925/1926 { 57,269 { 46,194	63·37 57·60	60·66
1923/1924 { момчета 63,458 { момичета 56,749	1926/1927 { 50,223 { 42,358	79·14 74·64	77·02
1924/1925 { момчета 48,827 { момичета 43,651	1927/1928 { 41,218 { 34,674	84·42 79·43	82·28

Очевидна е отъ горните числа тенденцията за по-редовното отъ година въ година посещение на народните първоначални училища и за постепенното и бързо растяще увеличение на процента на учениците, които достигатъ до IV отдѣление. Докато на 100 отъ постъпилите презъ 1895/96 уч. година ученици въ I отд. достигнали сѫ презъ 1898/99 уч. год. въ IV отд. 34, на 100 отъ постъпилите презъ 1924/25 уч. год. достигнали сѫ презъ 1927/28 уч. год. въ IV отд. 82. Разгледаме ли процентитъ отъдѣлно за момчетата и момичетата ще видимъ, че въ периода отъ 1895/96—1927/28 уч. год. въ нар. първоначални у-ща е направенъ и за едните и за другите тоже голѣмъ успѣхъ и значително подобрене. Обаче процентътъ на момичетата, които достигатъ до IV отдѣление е по-слабъ отъ този на момчетата: срещу 37·26 на 100 отъ момчетата, постъпили въ I отд. презъ 1895/96 уч. год. и дошли презъ 1898/99 уч. год. въ IV отд., въ последното отъдѣление презъ сѫщата година намираме само 25·79 на 100 отъ момичетата, постъпили въ I отд. презъ 1895/96 уч. год. Тази разлика сѫществува между процентитъ и на момчетата и на момичетата, постъпили въ I отдѣление и презъ последното отъдѣление презъ сѫщата година намираме 79·43 на 100 отъ момичетата постъпили въ I отдѣление презъ 1924/25 уч. год. и дошли презъ 1927/28 уч. г. въ IV отд., въ последното отъдѣление презъ сѫщата година намираме 79·43 на 100 отъ момичетата постъпили въ I отдѣление презъ 1924/25 уч. год. Очевиденъ е, прочее, голѣмиятъ успѣхъ, направенъ отъ нар. първ. у-ща по прилагането принципа на задължителното обучение, обаче, все пакъ, трѣбва да се желае, щото всички деца, които постъпватъ въ у-щето, да завършатъ първоначалното си образование.

Напуснали училището ученици. — Отъ постъпилите презъ 1927/28 уч. год. въ народните първоначални училища ученици, напус-